

Kramérhusovy Král. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1790.

Číslo. 40.

Druhý roční běh.

w Sobotu dne 2 Října.

Rozličné Zprávy strany války y pokoge.

Nassem předesslém listu dali sme na srozuměnou, že dosavad gístotná naděje není, abychom dobíháním tohoto roku také skončení záhubné Turecké války očekávati mohli. Tohoto ryho dne opět mnoho nemilých zpráv přišlo, kteréz zicyměgi píší, že Turcy, gať se zdá, sami na to nastupují, pokud náš královský dvůr po vůli gich býti nechce, aby gesslě napotom wálka wedena byla. Wčerýnj listowě slyce po tu chvůli nečiní žádné zmínky, žeby shromáždění w Buzlarestu w gístotě wyzdwiženo bylo; než saukromné zpráwy zdagj se k tomu směř

rowati, a prawj, že snad o té věci w kratčím času wůbec vslýssíme. A to prawdě podobno gest. Nebo gestli Turcy, gaťz sme předesslě řekli, 50 millionů piastru, spolu s nawrácením wšech zemí, perwností a wybogowaných kusů, gaťžto nahrazení swých wálečných autrat od nasseho královského dwora žádagj; gestli Turcy wšsudy po hranicách se totj, k nassim zemím tlačj, a vloženého přizmětj zachowáwati nechtrj, z toho tedy gístotně můžeme mjeti domněnj, že žadagj cy pokog, kterýz sme gíž we dworách měli, daleko opět od nás zapuzen gest. K tomuto nassemu domněnj gesslě ná

Kr

les

Nedugiey zprávy připogiti můžeme. Dne 21 září tři bataliony pěchoty z Wjdne do Budina odtašli, a w málo dnech opět za nimi poráhne několik batalionů granatyrů, kteříž všickni k Tureckým hranicem vrčení gsau. Mnozí oficyři již prodali své koně, a teď naragdnau přišlo poručení, aby sobě nowe zgednali. S Petrowaradynu a z okolní strany všecko wogsto y s střelbau walem opět nazpátek k hranicem Tureckým táhne, a kaž prvé wúbec známo, že wsecky nowe ohrady okolo Bělehradu zbořiti poručeno bylo, teď gest nowe poručení odewsseho boření přestati. Blíž Četina stogi asy 15 tisíc Turků, kteříž malý pluk wogsta Pana polního Šbrognošy Dewinse zastočiti chci. A cožkoli o obromoždení w Bukaresin w některých veřejných listech rozhlášeno bylo, že tam totiž gedenáji strany pokoge swúg počátek wzalo, a dobré daření má, tato zpráva byla příliš kwapná a nedůwodná.

Takto se píše z Waradynu na den 20 září: My sme w těchto dnech obdrželi list z Kostaynice, kterýž nám toto wádí w známost: "My sme syce potu chvili o vložení příměří žádné nedosáhli zprávy, krom toho však již dlouhý čas w naší okolní straně všecko ticho bylo. Dne 9 toho téprw okazal se nepřátelský zástup, kterýž se od Presdoru, Bozarače, Baňaluky a Maydanu na naše hranice wtlačil, a při rozedělení, zabraw naše přikety, mezy Kostaynicí a Nowým swým wstěhowancem mnoho sena popálil, y mnoho dobytka odehnal. Poněwadž se ale hned na některých pokřik stal, tedy Turečtj wstěho-

wancy měli totiž předce času, že aspoň autěkem svých žiwotů zachrániti mohli. Nepřátelé byli zde sylnj přes tisíc mužů, a daleko počtem náš lid přewystřowali; že však náš lid pod zpráwou Pana Obrista Grabete Šporka proti nim dobře připorowen byl, a Seytman Dossen několikrát zkusil na ně wystřeliti poručil, tedy Turcy dále o nic giného se nepokusili, než že krom odgareho dobytku také gednu ženu sagali. W Bosyni Turecké wogsto nyní takto rozložen gest: Špráwu wedauce Wazyr Bassa w cele Bosyni a Sercegowině stogi w Ruscy s 6ti tisíci wálečného lidu, a má při sobě tři děla a dvě haubice, při kterémž se nalézá Sercegowinský Mustay Bassa, a arnauři Bassa z Albanye. W Jesenicy stogi Durwenstý Bassa s třemi sty lidu branného, a ostrihá sylnice, kteráž do Krupy weđe. W Krupě stogi Bassa Šfarandlia s dvěma sty bogowníky, kterýž má na pozor, aby Turcy po svých nevtřkali. Nad Bladuffem stogi Bassa Čenkýč a Bassa Afis, kteříž pod swau zpráwou 9 tisíc lidu bogowného, též 6 děl a dvě haubice mají. Tento nepřátelský lid brzo na tomto, brzo na giném místě snáží se přes naše hranice protlačiti; než dobře připrawu našeho zpráwu wedauceho Pana Generála Dewinse wšudy mu gsau na překážku.

S Temesswaru se píše na den 15 září w tento smysl: S Srbů, gaž y z Walach slyšime, že Turcy, ač již příměří vloženo gest, na všech stranách proti našim bogowníkům wstupu se dopaušři, y giná s nimi welmi zle naskládá. Také mnohé již z našich předních strážj, kteréž se od Turků ničeho zlého

zlého nenadály, přepadli a ge zagali. Těto teď pravené zprávy rychlý posel od Koburského wogsta, an dne 12 toho zde westrz gel do Wjdně, také potwrdil. — 3 Srbsta, kdež Břestanskij poddanj nad rau zpráwau, že Turkům Bezelehrad postaupen býti má, welice gšau zarmauceni, giž se mnoho set familij gazkožto wystěhowancy oblašylo, a že nazpotom Rakaustrj poddanj býti chtj, se podepsali. Tito vbožy lidé po celý čas wálky mnoho nepobodli, aužkosti a strachu wystáli, a nynj posléz swing přibytěk y statek opustiti musy, aby tyranské wfutnosti od Turků strze gich podezřelost nezakusyli.

Gina zpráwa z Belehradu psaná na den 13 zářj patwruzge nám toho, což sme teď w známost wwedli, a nadto prazwj: "Přjměj w nassem okolí gessťe prohlášeno není, a snad ani wjc nebude, i ebo wsecky okološtogičnosti se změnily, a my po tu chwili gínáč rjcy nemůžeme, než že Turecká wálka gessťe na delšj čas trwati bude. Nasse perwnost nynj wětšjím počtem branného lidu osazena gest než prwe, y wssudy sylněgšj patrolly wycházeti musy. Bliž Semendrye položilo se as tisyc Turků, a bliž Sabace, gať slyssime, také se Turcy w nescjšním počtu okázali."

W těchto dnech obdrželi sme zpráwu z Charwát psanau na den 8 zářj, w kteréž se připomíná, že Turcy dne 13 srpna s welikau sšlau na nasse čartaky neb scruby aurok wcinili. Obsah té zpráwy gest následugjcy: Dne 13 srpna při rozedněnj stal se pokřik v čartaku tak řečeného Paunowače, a w malé chwili před sšancy v Černého Potoku

wsecka pole pěchotau a gijzdan nepřátelskau gať posyta byla. Tento nepřátelský lid, asy 8 tisyc mužů w počtu, w tu chwili obkličil čtyři čartaky, a dwa z nich wypálil, ostatnjch pak dwa nistkerak zmocniti se nemohl. Nato nepřátelé osmkrát chtěli se strz náš lid na hranice protlačiti, ale wždy zmužilosti nasseho wogsta, a neywjce střelbau gať zkusů tak y zručnie nazpárek zabnání byzli. Turcy tedy widauce, že swého předsewzeti wykonati nemohau, vpustili na negaty čas od auroků, ale po nedlouhé chwili sebrawše se w geden zástup, opět na nasse tistli. Mězy tjm nasšim přisšel lid na pomoc. Protož náš bogowjce strz les mnohými stranami nagednuau na Turky wyrazili, a s napomáhagjcy střelbau z trogich sšanců tak wdastně ge potjrali, že oni nemohše déle wydržeti, od auroku cele vpustiti a na aurok se dáti přinuceni byli. Gaťžkoli Turcy počtem swého lidu daleko nasšich sylněgšj byli, wssak předce z nasšich zhytnulo než toliko 7 mužů, a to syce ne w potýkánj, alebrž když Turcy zkusů do čartaků pálili. Naproti tomu na nepřátelské straně, gaťž sami Turečtj poddanj swědčj, neymeně zbřehy a razněnjch 300 mužů počisti se může. Basša, genž tento nepřátelský pluk podswau zpráwau měl, strz nezdařenj tohoto auroku tak welice se rozhněwal, že hraničného Bapitána, kterýž mu k tomu předsewzeti radil, do wězení wrhl, a naň wwalil, aby sám zrak nesmyslného předsewzeti odpowjdal. Praporčěnj od prwnjho Banálnjho regimentu, gménem Terkulia, na čartaku Paunowači, mage při sobě toliko 60 mužů, tak statečně se

zachoval, že mu jeho vlastní lid gest
dnomyslně to nelepší svědectví vydal.
Také při tom příběhu pro své dobré za-
chowání šikowatel neb feldwebl Illia
Bucan zlatým, a fraytrí Joko Lilak a
Balky sříbrnými penízy obdarováni
byli.

Předessle oznámili své v našem
listu, že Turcy na černém moři od Ru-
su na hlavu poraženi byli. Tato zprá-
wa nyní potvrzena gest, a 3 Wídně na
den 25 září na tento způsob w známost
se uvádí:

Císařský Ruský Posel podle listu
z Bendru daného na den 12 září obdr-
žel tuto zprávu: Na den 31 srpna ne-
prátelské loďstvo okázalo se na hoře
Kačibey. Polní Maršalek Kníže Po-
temkyn poručil Kontraadmirálowi Včas-
kowi na nepřátely autoť učiniti. Dne
8 a 9 září obě loďstva mezy osirowem
tak řečeným Tendros a Kačibey připaz-
dla na sebe. W oběm portánj Rusové
svjčezyli. Lodi Tureckého Admirála s
74 kusy byla wyhozena do powětří; gi-
nau lodi s 66 kusy a s šesti sty lidu pod
zprávau Seyda Beğa Bassy s třemi pra-
porcy, a druhau lehčeyší lodi s dvěma sty
lidu Rusové wybogowali. Ostatní Tur-
eckých lodí welice byl zkážen, a po potýka-
nj, ano za celých 6 hodin trwalo, musily se
rozprchnauti. Toto wjčezstwj gest pro-
to tijn znamenitějšj, poněwadž Rusové
přes 12 zbitých osob nepočítaj. Krom
zagateho wyšse prawněného Bassy s třemi
praporcey, genž se za nezkušennějšho
marynáte při Tureckém loďstwu dežj,
byli také mnozí wyšší oficyři zagati, a
wšickni spolu s ostatnjm lidem Ture-
ckým do Bendru zasláni.

Že náš král. Rakauský dwůr s Pru-
ským dworem narownánj učinil, my sine
giž o tom dosti mnoho psali. Gaž pak
koli patrně wídjme, a toho zkaušime
wůbec, že na naši straně práwě ani to-
ho neymenššho znamenj není; kterězby-
chom na negakau čáku k wálce obrátiti
mohli; předce wšak z našich Českých
hranic wždy někdy přichází zpráwy ta-
kové, kterěz nám wálku přistijho gara-
chj předpowjdati. Předoznamowati wě-
cy, kterěz se státi magj, není našebo
auřadu. Alezy tijn na Pruské straně,
podle gistého listu nám na den 21 září
z hranic zasláného, předce tak mnoho
poznati můžeme, že Pruský dwůr od
svojích wálečných příprav po tu chwili
docela nepřestal, nebo w témž listu tak
se prawj: "Není to marný strach, ktez
rýž my zde máme. Prussané gaž na
pewnosti Klacku, tak y nad Dussnjkem
newstále pracujj, a syce s takowau peč-
liwostí, že nádennjcy denně po 18 gr. k.
dostawajj. Strělnice neb blokhausy tak-
té se bez přetrže po wšsich stawj, a gaž
slyšime, po našich Českých hranicích má-
gich 32 wystaweno býti. Co wšak nám
neypodíwnějššho gest, gestro to w čas
pokoge a dobrého přátelstwa nebýwá,
Prusšstj poddanj pod hrozným trestem,
ano pod ztrátou hrdla zapowědjno maz-
gj, aby přes hranice obilj newywáželi,
a ten, kdožby to prozradil, s tolaru zá-
platy má k očekáwánj, a t. d."

My podle tohoto listu nemůžem
syce nikterak té zawjrkj učiniti, žeby
snad z Pruské strany předce negaká nám
škodná wálečná wichřice powstati mo-
hla. Alež gsau některá giná vzdálená
znamenj, kteráz nám aspoň negak mysl
nez-